

Redoksreaktsioonid

Paljud reaktsioonid on **redoksreaktsioonid**: st reaktsiooni käigus toimub oksüdeerumine ja redutseerumine (ehk elektronide loovutamine ja juurdevõtmine). Need on reaktsioonid, mille käigus muutub elementide oksüdatsiooniaste.

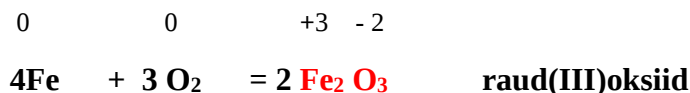
Oksüdatsiooniaste on suurus, mis näitab, mitu elektroni aatom on loovutanud või juurde võtnud.

Elektron (e⁻) on negatiivse laenguga aatomi osake, mis paikneb ümber tuuma asuvas elektronkattes. Loovutada saab elektrone väliskihist ja ka eelviimasest kihist.

Juurde võtta saab elektrone niipalju, et väliskihis oleks 8 elektroni, sest see on stabiilne olek.

Näide 1.

Oksüdatsiooniaste kirjutatakse elemendi kohale. **Lihtaine oksüdatsiooniaste = 0**

Raud muutub 0 st +3 ks, sest ta loovutab 3 elektroni $\text{Fe} - 3\text{e}^- = \text{Fe}^{+3}$

Hapnik muutub 0 st -2 ks, sest ta võtab juurde 2 elektroni $\text{O} + 2\text{e}^- = \text{O}^{2-}$

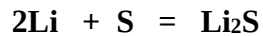
See, mis annab (loovutab) elektrone, on REDUTSEERIJA (raud), tema oksüdatsiooniaste kasvab. (raud oksüdeerub)

See, mis juurde võtab elektrone, on OKSÜDEERIJA (hapnik), tema oksüdatsiooniaste kahaneb. (hapnik redutseerub)

Siin tuleb eristada oksüdeerijat ja redutseerijat oksüdeerumisest ja redutseerumisest: oksüdeerija redutseerub ja redutseerija oksüdeerub

Näide 2

0   0   +1 -2

Määra redutseerija ja oksüdeerija

Redutseerija oksüdatsiooniaste kasvab, sest ta loovutab elektrone

Liitium on redutseerija, annab ära 1 elektroni, muutub 0-st +1ks

Oksüdeerija oksüdatsiooniaste kahaneb, sest ta võtab elektrone juurde

Väävel on oksüdeerija, võtab juurde 2 elektroni, muutub 0st -2ks.

NB! Metallidel on ühendites positiivne oksüdatsiooniaste

(A metallidel = rühma nr)

Hapnikul on ühendites -2

Vesinikul on ühendites + 1

Lihtainetel on oksüdatsiooniaste = 0

B metallidel on ühendites muutuv oksüdatsiooniaste, st neil on mitu väärtust, (näiteks raual on +3 ja +2, vasel +1 ja +2)

Neist kõrgeim oksüdatsiooniastme väärtus on samuti = rühma nr.

Näiteks kroom asub VIB rühmas, tema kõrgeim oksüdatsiooniaste = +6, aga on ka sellest madalamaid positiivseid väärtusi.